

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanja na dom računa se po 19 kr. za meec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Nemarnost v domačem taboru.

Naše novine se mnogo trudijo, da bi narod obudile in vnele v njem čut do lastnega prava v javnem življenju, in ne mogli bi zanikati, da vsaj razumništvu se ne zaveda narodnih dolžnostij. Pač pa se glase prepogoste, vendar vseskozi opravičene pritožbe, da slovenskim narodnjakom nedostaje mnogo mnogo od zavesti do izvrševateljnosti ali dejateljnosti, kakor bi rekli naši veliki krvni bratje na vztoku. Razumništvu naše v resnici premalo skrbi, da bi se narod dejanski poprijemal tega, kar mu je dovoljeno, ali kar so mu naši zastopniki priborili tu pa tam.

Z malenkostimi, to je res, se ne rešimo; ali če opuščamo vsako manj važno stran, potem si tudi poti ne pripravimo do velikega, izdatnega ter končno odločilnega. Potem sami sebe postavljamo v nasprotje s pritožbami, katere ponavljamo zaradi majhnih stvari, dokler se nam ne dovoli. Ako so pritožbe zaresne, opravičene, potem smo dolžni tudi z zaresno voljo poprijeti se tega, kar nam je bilo prikratcheno do te ali one dobe.

Naposled nam je pomisliti, kako delajo v naših deželah Nemci in Italijani, in tu vendar ne bo noben Slovenec trdil, da je naš narod, ali da so Slovani v obče v politiki modrejši od Nemcev in Italijanov, katerih ponovljeno taktiko odobruje in potrjuje sto- in stoletna skušnija in zgodovina teh narodov. Saj ob vsaki priliki sami skušamo, kako so previdni, premeteni in v vsakem pojedinem slučaju zmagovalci nad nami, če tudi je pravica na naši strani.

Oglejmo si samo nekatere točke. Tu in tam so hodili ukazi in spisi celo iz c. kr. davkarskih uradov mej slovenski narod v nemškem ali italijanskem jeziku. Povprek je zdaj dovoljeno zahtevati slovenščino na takih ukazih in spisih. Vprašamo, ali zahteva slovenski narod povesod, da se mu s te strani izvršuje enakopravnost? In če se to ne godi, ali skrbé rodoljubi raznih krajev dovolj zato, da bi se narod poučil primerno v tem oziru? Najhujše ponižanje tiči vendar v tem, da se narod še tam ne zaveda svojih pravic, kjer prinaša žrtve, ki ga drugače pritiskajo itak hudo.

Kakor se sliši, so pošte na Slovenskem tu in tam jako nemarne v izvrševanju narodne enakopravnosti. Vlada je vsaj na poštah dala ukaze, da se imajo uradniki držati strogo v zmislu strank, torej v zmislu narodne enakopravnosti, če so te stranke dovolj zavedne. Kaj pa hočejo uradniki storiti, če Slovenci sami ne gledajo, da bi dobivali slovenskih tiskovin za pošto, ali če sami zahtevajo take tiskovine v neslovenskem jeziku? Najhujše je pa še to, da razumniki naši meni nič tebi nič vzamejo take tiskovine, kakor jih jim kdo ponudi. In če delajo razumniki tako, kaj je pričakovati od nepoučenega, priprostega naroda? Ali se brigajo rodoljubi dovolj, da bi pravo zavest obudili v narodu tudi za ta del?

Na Slovenskem ravno c. kr. pošta dela velike napake s tem, da si napravlja pečate s pokvarjenimi slovenskimi krajnimi imeni. Tu se stavlja celo tuje ime namesto domačega, tam se kvari isto slovensko krajno ime v sredi ali pa na konci. S Primorskega dobivamo v jednom in istem slovenskem imenu obe vrsti takih napak; posebno radi pridevajo tu domačemu imenu laško glasniško končnico na pr. „o. Ali pa je bilo že slišati, da bi se dotične občine, dotični zastopi ustavljali takemu kvarjenju, katero ima svoje korenine v nevednosti ali pa celo v namerah, ki nasprotujejo slovenski narodnosti?

Veliko se je že govorilo o napačnih napisih krajnih imen, ki so brati na železničnih progah. Kedaj pa je bilo slišati, da bi se slovenski zastopniki na odločilnih mestih ustavljali takim pokvankam? Najhujše je pa to, da po slovenskih zemljah stavlajo ravno železnice samo tuja imena, v tem ko prezirajo domača slovenska popolnem. Kje so bili slovenski zastopniki, ko so se zidale železnice, in ko so se dajala krajem in postajam samo tuja ali pokvečena domača imena? In je bilo že slišati, da bi slovenski zastopniki zahtevali, da se popravi, kar se je pokvarilo ali celo preziralo v prejšnjih desetletjih?

Sedaj ravno so zagnali iredentovski Tržaški listi šum in hrup zastran namere, da bi se na Herpeljski železnici napravili tudi slovenski napisi. Že je slišati, kakor da bi hoteli lahonstvu ustrezati tudi v tem pogledu. Bomo videli, kako bodo slovenski

državni poslanci protestovali proti nameram, ki naravnost žalijo slovensko narodnost. Naš narod ima vso pravico, odločno zahtevati, da se slovenski zastopniki ne udajo tam, kjer so mu hočejo z nova natepsti poniževalne krivice.

Poniževalno je to, da se na slovenski zemlji, še celo v prometu hoče občeovati z našim narodom jedino v tujščini. Nemci sami jadikujejo sedaj, da je Tridentinsko že vse prešinjeno od iredentovskega duha; to pa zato, ker so lahonstvu šli na roke, tudi kjer ni bilo potreba. Ravno iz tega bi morali spoznati, kako uporabljata isto lahonstvo krivice nasproti drugim narodnostim konečno proti državi sami. S tem da lahonstvo tujči kraje, razglašajo po najkrajši poti tudi primorske dežele kot italijanske. Državne stranke torej na prvem mestu vsa, zlasti pa slovanska desnica mora celo v interesu države zahtevati, da se stavijo na Primorskem tudi slovenski napisi in to ne samo na novi Herpeljski železnici, ampak tudi po drugih progah, kjer so doslej zanemarili to dolžnost nasproti državi in Slovonom.

Slovenski, kakor v obče slovanski državni poslanci, imajo pač vzgledov na nemških zastopnikih, ti so n. pr. lani zahtevali, da se na Češkem odstrani celo mejniški kamni jedino zaredi tega, ker so na njih napisali, ki pričajo o državnopravnih in zgodovinskih razmerah češke krone. Tu so nemški poslanci celo zahtevali, da se krivica namesti, kjer vlada še pravica. Toliko večja dolžnost je na slovanski desnici, da postopa skupno, kjer se pojedinim narodnostim gode stare in nove krivice. Da bi se Slovani okoriščevali potom krivice, tega oni ne zahtevajo od svojih zastopnikov. S tem pa smo prišli ravno do interpelacij, katere se od slovanske strani doslej opuščajo ali popolnem ali pa v preveliki meri.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 19. aprila.

Gospodska zbornica imela bode dne 22. t. m. prvo sejo po veliki noči. Na dnevnem redu je prvo branje Schmerlingovega predloga, da se voli odsek, ki bode pretresoval poslednji jezi-

LISTEK.

Mabel Vaughan.

(Roman. V angleškem spisala Marija S. Cummins, poslovenil J. P—ski.)

Osmo poglavje.

(Dalje.)

„Oh, Roza!“ vzkliknila je s toli silovito skesanostjo, da je ta celo bolno deklico prestrašila, „sramujem se same sebe! Želela bi, da bi bila vsaj na pol toli dobra, kakor si ti! Moje bolečine neso prav nič v primeri tvojim, in vendar sem samo sebe in druge nesrečne delala; ti pa znaš vse gledati od boljše strani.“

Roza je sestro skrbno v oči pogledala ter ljubko odgovorila: „O, Lidijca! ni čuda, da tebi srce upada. Ti imaš toli dela in toliko ljudij zadovoljiti, ko jaz imam potrpeti le s samo seboj. Vso noč sem mislila na te ter želela, oh, kako sem hrepenela, da bi te le jedenkrat videla in izvedela, kako se ti godi, in ali sta dečka zelo neporedna in ali moraš dolgo v noč čakati gospe Leroyeve. Lidijca, ti si pač zelo trudna, kaj ne?“ nadaljevala je,

ko je videla, kaka obupno se je bila žalostna sestra k njej na posteljo usedla. „Uleži se za nekaj minut k meni ter se malo počij.“ Roza je objela sestro. Ko se je zadnja ulegla k njej, nadaljevala je z milim glasom: „Lidijca, povej mi kaj o njih!“ „Kaj naj ti povem?“ vprašala je Lidija. „Oh no, vse, kar ti dela največ skrbij.“ A tega Lidija ni mogla. Ko je videla Rozino potrpežljivost, izginili so jej vse male skrbi in sitnosti minolega tedna v nič; tako ni mogla bolnemu otroku poročati ničesa, kar jo je zadelo in kar je zanjo imelo toli nesrečne nasledke.

„Povedati ti čem“, rekla je za hip se obnavljaje, „povedati ti čem, koga sem danes videla. Toli lepa je, kot — — —“

„Kot gospa Leroyeva?“ segla jej je Roza v besedo.

„O da, gotovo!“ odgovorila je Lidija z glasom, iz katerega se je lahko sklepalo, da se jej je primera kaj neprimerna zdela.

„A sprva si jo ti držala za zelo zelo?“

„Tako? No sedaj mi ni več zala. Gospica Mabel jej kar nič ni podobna, če prav je nje sestra.“ In Lidija se je kar vsa ogrela, vzdignila je glavo z blazine, podprla je z roko, oči uprla v Rozo ter

je jela popevati gorečo pohvalnico o svojej novi in toli ljubeznjivi mladi prijateljici.

Ko je dalje pripovedovala, podoba je bila, da je tudi Rozi navdihnila svojo navdušenost, kajti ko je Lidija pretrgala svoje živo pripovedovanje, vskliknila je bolnica z največjim zanimanjem: „Povej mi še več! Kaj pa je rekla Aliku? Ali se jej je dopadal?“

Ker se je Lidija bila jedenkrat udala, popisala je na drobno Mabelin pohod razen onih podrobnostij, ki so se na njen prepir z gospo Leroyevo in na sledeče odpuščenje iz službe ozirale.

„Sveža, pametna in lepa! ravno kar došla s kmetov!“ rekla je Roza vsa zamišljena. Oh, kako rada bi jo videla!“

Lidija je vzdihnila misleč, kako neverjetno je, da bi ta želja jej se izpolnila.

„Ali jo bodeš ti zopet videla?“ rekla je Roza z vpraševalnim glasom.

„Morebiti!“

„Ali si bodeš zapomnila vse, kar bode rekla ali storila, da mi bodeš to zopet povedala?“

„Skusila bodem.“

Ravnokar s kmetov!“ govorila je Roza s samo seboj. Kako bi me veselilo videti koga, ki bi bil

